

Scéim Óglaigh na hÉireann 2014-2017
Faoi Alt 15 d’Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003

CLÁR

Caibidil 1 Cúlra	2
1.1 Réamhrá	2
1.2 Athbhreithniú ar oibriú an dara scéim	2
1.3 Cuspóir an tríú scéim	3
1.4 Dáta Tosaithe	3
Caibidil 2 Forléargas ar Óglaigh na hÉireann	4
2.1 Misean	4
2.2 Róil	4
2.3 Óglaigh na hÉireann – feidhmeanna	4
2.4 Custaiméirí	6
2.5 Achoimre ar sheirbhísí dátheangacha	6
2.6 Beartas maidir leis an nGaeilge	7
Caibidil 3 Athbhreithniú ar Sheirbhísí Gaeilge agus feabhsúcháin atá beartaithe don tréimhse 2014-2017	9
3.1 Pointí teagmhála leis an bpobal	9
3.2 Na modhanna ina scaiptear faisnéis ar an bpobal	10
3.3 Seirbhísí a sholáthar	10
3.4 Cumas Gaeilge Óglaigh na hÉireann a fheabhsú	12
Caibidil 4 Maoirsiú agus athbhreithniú	14
Caibidil 5 An scéim atá comhaontaithe a phoibliú agus a chur chun cinn	15

Caibidil 1 - Cúlra

1.1 Réamhrá

Rinneadh an Chéad Scéim Teanga de chuid Óglaigh na hÉireann don tréimhse 2006-2009 a ullmhú de réir Alt 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 agus tháinig sí i bhfeidhm an 1 Meán Fómhair 2006. Tháinig an Dara Scéim Teanga de chuid Óglaigh na hÉireann, don tréimhse 2010-2013, i bhfeidhm an 22 Nollaig 2010. Is í seo an tríú scéim atá ullmhaithe ag Óglaigh na hÉireann faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003.

Faoi Alt 13 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, d'fhoilsigh Óglaigh na hÉireann fógraí sna meáin leictreonacha agus sna meáin chlóite an 29 agus an 30 Lúnasa 2013 chun tuairimí faoin dréacht-scéim a iarraidh ar aon pháirtí seachtrach. Fuarthas aighneachtaí ó eagraíochtaí lasmuigh d'Óglaigh na hÉireann agus cuireadh na haighneachtaí sin san áireamh le linn an tríú scéim a ullmhú. Chuathas i gcomhairle le comhaltaí d'Óglaigh na hÉireann freisin agus tá léiriú ar a gcuid tuairimí le fáil sa scéim freisin.

1.2 Athbhreithniú ar Oibriú an Dara Scéim don tréimhse 2010-2013

Bhí tuilleadh dúshlán le sárú ag Óglaigh na hÉireann le linn an Dara Scéim Teanga a chur i bhfeidhm, go háirithe i dtaca le cultúr ar dá réir a chomhlíontar oibleagáidí Gaeilge a neartú laistigh den eagraíocht. Tharla an cur i bhfeidhm sin i gcomhthéacs ina raibh laghdú ag teacht ar na hacmhainní laghdaitheacha, ina raibh atheagrú á dhéanamh ar na Buan-Óglaigh agus ar na hÓglaigh Chúltaca, agus ina raibh tuilleadh beairicí á ndúnadh (rud a d'fhág nach raibh aon lárionad ag Óglaigh na hÉireann i gceantar Gaeltachta). D'fhoilsigh Óglaigh na hÉireann beartas Gaeilge sa bhliain 2004 agus faoi Acht 2003, d'fhoilsigh siad an chéad Scéim chuimsitheach Gaeilge sa bhliain 2006. I Scéim 2006, leagadh amach an bonn don dara scéim (2010-2013) agus cinntíodh go leanfaí de na hoibleagáidí a liostáladh sa chéad scéim a chur i bhfeidhm faoin dara scéim agus go ndéanfaí tuilleadh dul chun cinn i ndáil leis na hoibleagáidí sin. Baineadh an méid sin amach trí na seirbhísí seo a leanas a fhorbairt tuilleadh:

- Feabhsúcháin maidir le láithreán gréasáin Óglaigh na hÉireann www.mileata.ie, www.military.ie
- Méadú ar an líon Foirmeacha Airm atá ar fáil go dátheangach.
- An Cárta Aitheantais dátheangach a chur i gcrích.
- Caighdeánú na gcomharthaí dátheangacha i ngach lárionad míleata.
- Caighdeánú stáiseanóireacht dhátheangach.

- Rochtain ar chúrsaí Gaeilge a leathnú.

Ina theannta sin, d'oibrigh Óglaigh na hÉireann go dlúth le hoifigigh de chuid oifig an Choimisinéara Teanga chun a chinntiú go ndéanfaí saincheisteanna a bhain le neamhchomhlíonadh a chur in iúl don fhoireann agus go dtabharfaí aghaidh orthu ionas nach dtarlódh an neamhchomhlíonadh arís.

1.3 Cuspóirí an Tríú Scéim

Is é is cuspóir don tríú scéim seo ná cur leis an dul chun cinn atá déanta maidir le seirbhísí a sholáthar don phobal trí mheán na Gaeilge agus go dátheangach, agus aird á tabhairt ar cad atá réalaíoch sna trí bliana atá romhainn i dtaca lenár n-acmhainní agus lenár gcumas. Tar éis mór-iarrachta chun seirbhísí dátheangacha a shainathint agus a sholáthar le linn théarma an chéad dá scéim, rud a chinntigh go raibh téarmaí agus meon Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 á gcomhlíonadh, díríonn an tríú scéim ar mhéadú a dhéanamh ar an bhfeasacht faoin nGaeilge agus ar spreagadh a thabhairt i leith úsáid na Gaeilge laistigh d'Óglaigh na hÉireann. Samhlaítear gurb é a leanfaidh as sin sa deireadh ná feabhas ar sholáthar seirbhísí dátheangacha don phobal.

1.4. Dáta Tosaithe

Tá an scéim seo ceadaithe ag an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Tosóidh an scéim le héifeacht ó **21 Aibreán 2014** agus fanfaidh sí i bhfeidhm go ceann tréimhse 3 bliana ón dáta sin nó go dtí go ndéanfaidh an tAire scéim nua a dhaingniú de bhun Alt 15 den Acht, cibé acu is déanaí.

Caibidil 2 - Forléargas ar Óglaigh na hÉireann

2.1 Misean

Is mar a leanas atá misean Óglaigh na hÉireann:

‘soláthar do chosaint mhíleata an Stáit, cur le síocháin agus slándáil náisiúnta agus idirnáisiúnta agus gach ról eile a shannann an Rialtas a chomhlíonadh’¹

2.2 Róil

Is iad seo a leanas na róil atá sannta ag an Rialtas:

- An Stát a chosaint ar fhogha armtha; ó tharla gur éileamh teagmhasachta é seo braithfidh ullmhúcháin dá fheidhmiú ar mheastóireacht leanúnach an Rialtais ar bhagairtí.
- Cuidiú don Chumhacht Shibhialta (a chiallaíonn i gcleachtas cuidiú, nuair a éilítear sin, leis an nGarda Síochána, a bhfuil an phríomhfhreagracht orthu i dtaca le dlí agus cirt, lena n-áirítear slándáil inmheánach an Stáit).
- A bheith rannpháirteach i dtacaíocht síochána ilnáisiúnta, i mbainistíocht ghéarchéime agus in oibríochtaí faoisimh dhaonna mar thacaíocht do na Náisiúin Aontaithe agus faoi shainordú na Náisiún Aontaithe lena n-áirítear misin slándála réigiúnacha atá údaraithe ag na Náisiúin Aontaithe.
- Seirbhís chosanta iascach a chur ar fáil de réir oibleagáidí an Stáit mar bhall den Aontas Eorpach.
- Gach dualgas eile den sórt a chur i gcrích de réir mar a bheidh siad sannta ó am go ham m.sh. cuardach agus tarrtháil, seirbhís aer-otharchairr, seirbhís aeriompair aireachta, cúnamh le linn ócáidí tubaisteacha nádúrtha nó eile, cúnamh maidir le seirbhísí riachtanacha a chothabháil, cúnamh maidir le truailliú ola a stopadh ar muir.

2.3 Óglaigh na hÉireann - Feidhmeanna

Cuimsíonn na Buan-Óglaigh (PDF) an tArm, an tAer-Chór agus an tSeirbhís Chabhlaigh. Cuimsíonn na hÓglaigh Chúltaca Cúltaca an Airm agus Cúltaca na Seirbhíse Cabhlaigh.

---

¹ Ráiteas Straitéise 2011-2014: An Roinn Cosanta agus Óglaigh na hÉireann

2.3.1. An tArm

Soláthraíonn an tArm an chomhchuid talún d'acmhainní cosanta an Stáit. Faoi láthair, soláthraíonn an tArm an acmhainneacht mhíleata inghluaiste i gcomhair tacaíochta síochána thar lear, i gcomhair bainistíochta géarchéime agus i gcomhair oibríochtaí daonnúla agus cúnamh le fáil ó phearsanra san Aer-Chór agus sa tSeirbhís Chabhlaigh. Ó lá go lá, soláthraíonn an tArm raon leathan aschur oibríochtúla. Ina measc sin, áirítear gníomhaíochtaí chun tacú leis an nGarda Síochána amhail tionlacan airgid, tionlacan príosúnach, diúscairt ordanáis phléascaigh agus slándáil phríosúin. Téann an tArm i mbun tascanna freisin chun tacú leis na húdaráis shibhialta amhail cúnamh a sholáthar le linn géarchéimeanna drochaimsire agus is cuid dhílis é de ghníomhartha an Stáit le linn cuid mhór teagmhas.

2.3.2. An tAer-Chór

Is é an tAer-Chór an chomhchuid aeir d'Óglaigh na hÉireann agus, sa cháiil sin, soláthraíonn sé acmhainn tacaíochta aeir do na comhchodanna eile le linn dóibh a ról a chomhall. Ó lá go lá, téann an tAer-Chór i mbun tacaíochta airm agus patról cosanta iascach, soláthraíonn sé Seirbhís aeriompair aireachta agus oibríonn sé seirbhís aer-otharchairr. Is minic a théann an tAer-Chór i mbun tascanna amhail aerchosaint a sholáthar d'oibríochtaí airgid faoi bhealach agus píolótaí agus tacaíocht theicniúil a sholáthar d'Aonad Aerthacaíochta an Gharda Síochána. De bhreis air sin, téann an tAer-Chór i mbun oibríochtaí chun tacú leis na húdaráis shibhialta.

2.3.3. An tSeirbhís Chabhlaigh

Soláthraíonn an tSeirbhís Chabhlaigh an chomhchuid mhuirí d'acmhainní cosanta an Stáit. Is í príomhghníomhaireacht farraige an Stáit í agus tá raon leathan ról le comhall aici. Ó lá go lá, bíonn ilchúraimí le cur i gcrích le linn na ngnáthphatról agus áirítear iontu slándáil, sábháilteacht agus faireachas, slándáil chalafoirt, cosaint iascach, toirmeasc drugaí, rialú truaillithe agus cuardach agus tarrtháil. Is é an Lárionad Faireacháin Iascach sa Bhunáit Chabhlaigh an lárionad náisiúnta ainmnithe ar a bhfuil freagracht as faireachán a dhéanamh ar gach gníomhaíocht iascaireachta laistigh de theorainneacha eisiacha iascaigh na hÉireann agus ar gach soitheach iascaireachta Éireannach atá ag oibriú ar fud an domhain. Ina theannta sin, tá an tSeirbhís Chabhlaigh ina comhpháirtí sa Cholaíste Náisiúnta Muirí agus sa Champas Taighde Fuinnimh Muirí agus Cnuasach Tráchtála (MERC) i gCorcaigh. De bhreis air sin, tá

misin soláthair agus taiscéalaíochta curtha i gcrích uaireanta ag soithí de chuid na Seirbhíse Cabhlaigh chun tacú le hoibríochtaí tacaíochta síochána thar lear agus tá páirt glactha acu uaireanta i gcuartheanna coigríche chun tacú le gníomhaíochtaí trádála agus taidhleoireachta na hÉireann.

2.3.4. Na hÓglaigh Chúltaca

Cuimsíonn na hÓglaigh Chúltaca (RDF) an Cúltaca Céad Líne, Cúltaca an Airm agus Cúltaca na Seirbhíse Cabhlaigh. Rannchuidíonn an RDF le cumas cosanta na hÉireann trí chumas a sholáthar chun cur le méid an PDF i gcás ina dtarlaíonn mór-ghéarchéim. Faigheann Cúltaca an Airm agus Cúltaca na Seirbhíse Cabhlaigh oiliúint mar ullmhúchán chun cabhrú leis na Buan-Óglaigh nuair is gá sin.

2.4. Custaiméirí

I bhfianaise an chineáil gníomhaíochtaí a ngabhaimid dóibh, ní sholáthraíonn Óglaigh na hÉireann seirbhísí do ‘custaiméirí’ seachtracha sa ghnáthshlí. Mar shampla, níl aon oifigí poiblí, cuntair phoiblí ná glao-ionaid ann inar féidir le saoránaigh ar leithligh seirbhísí a iarraidh. Le fírinne, déantar seirbhísí a sholáthar don phobal ina iomláine de ghnáth seachas do shaoránaigh mar dhaoine aonair.²

2.5. Achoimre ar Sheirbhísí Dátheangacha Láithreacha

Tá Cuid III d’Acht na dTeangacha 2003 á comhlíonadh go hiomlán ag Óglaigh na hÉireann agus tá scéimeanna teanga foilsithe acu do na tréimhsí 2006-2009 agus 2010-2013. Is iad seo a leanas na seirbhísí a sholáthraítear faoi na scéimeanna:

- Déantar gach mórthuarascáil agus gach ráiteas straitéise a fhoilsiú, i gcomhar leis an Roinn Cosanta, i nGaeilge agus i mBéarla.
- Tá foirmeacha Óglaigh na hÉireann (AF-anna) a bhaineann le hiarratais phearsanta nó le hiarratais ar leithligh ar fáil i bhformáid dhátheangach agus faoi aon chlúdach amháin.
- Tá láithreán gréasáin Óglaigh na hÉireann ar fáil go hiomlán i bhfoirm dhátheangach.
- Déantar na fógraín go léir a bhaineann le gairmeacha in Óglaigh na hÉireann a fhoilsiú go dátheangach.
- Eisítear preasráitis go dátheangach.

---

² Plean Gnímh Seirbhíse Custaiméirí 2013-2015 na Roinne Cosanta agus Óglaigh na hÉireann

- Tá cainteoirí inniúla Gaeilge ar fáil i ngach Brainse chun déileáil le haon iarratais inmheánacha nó seachtracha a dhéantar trí mheán na Gaeilge.
- Cuirtear maoiniúchán ar fáil le gur féidir le daoine áirithe den fhoireann cúrsaí diplóma Gaeilge a dhéanamh i gcoláistí aitheanta tríú leibhéal.
- Tá na comharthaí ar fad á n-athrú de réir a chéile ó leagan Béarla amháin go formáid dhátheangach. Thairis sin, déantar formáid dhátheangach a úsáid anois ar an stáiseanóireacht ar fad agus sa séanadh a ghabhann le teachtaireachtaí ríomhphoist.
- Déantar léachtaí ar fheasacht faoin nGaeilge a sholáthar mar chuid de gach cúrsa gairme
- Tá uasghrádú déanta ar an gCárta Aitheantais pearsanta agus tá sé ar fáil i bhformáid dhátheangach.
- Rinneadh an foclóir Míleata Béarla-Gaeilge a uasghrádú agus a eisiúint sa bhliain 2006.
- Tá leathanach Gaeilge ar fáil ar Inlíon Óglaigh na hÉireann. Ar an leathanach sin, faightear mionsonraí teagmhála chomhaltaí na Comhairle Gaeilge, ceachtanna Gaeilge agus an foclóir míleata Béarla-Gaeilge.

De ghnáth, is tríd an bPreasoifig agus tríd an Oifigeach Earcaíochta agus Comórtas a dhéanann daoine den phobal teagmháil le hÓglaigh na hÉireann maidir le nithe míleata. Tá Óglaigh na hÉireann tiomanta i leith seirbhísí a sholáthar i nGaeilge agus spreagadh a thabhairt i ndáil le húsáid na Gaeilge laistigh den eagraíocht agus le linn dúinn déileáil lenár gcuid custaiméirí seachtracha.

2.6 Beartas maidir leis an nGaeilge

Faoi Airteagal 8 den Bhunreacht is í an Ghaeilge príomhtheanga oifigiúil an Stáit agus tá áit ar leith aici laistigh d'Óglaigh na hÉireann. I Straitéis 20 Bliain an Rialtais maidir leis an nGaeilge, déantar an méid seo a leanas a lua i leith hÓglaigh na hÉireann: 'Ní mór stádas na Gaeilge ... sna Fórsaí Cosanta a chothabháil agus a fhorbairt, toisc tábhacht shiombalach na bhfórsaí sin sa saol náisiúnta agus toisc na seirbhísí a sholáthraíonn siadsan ... don phobal' Bhí an cuspóir seo a leanas san áireamh i Ráiteas an Rialtais i leith na Gaeilge sa bhliain 2006: 'Leanfar agus déanfar forbairt ar úsáid na Gaeilge ... sna Fórsaí Cosanta'. Foin Tionscnamh Bainistíochta Straitéisí agus go háirithe i gcomhthéacs na Seirbhíse Ardchaighdeáin do Chustaiméirí, tá ról ag Óglaigh

na hÉireann maidir le beartas dátheangachais an Rialtais a chur chun cinn agus maidir lena chinntiú go bhfuil a gcuid ionadaithe in ann seirbhísí ardchaighdeáin a sholáthar trí mheán na Gaeilge. Maidir le forálacha an Acta, foilsíonn Óglaigh na hÉireann agus an Roinn Cosanta Scéimeanna ar leith. Ós rud é go bhfuil sé mar pholasáí ag Óglaigh na hÉireann agus ag an Roinn Cosanta seirbhísí ardchaighdeanacha a sholáthar i nGaeilge nó go dhátheangach, treiseófar an comhoibriú eadarainn i leith na Gaeilge.

2.6.1. Treoir Riaracháin Inmheánach

I mí na Samhna 2004 d'fhoilsigh Óglaigh na hÉireann Treoir Riaracháin A8, Caibidil 5, Beartas maidir leis na Teangacha Oifigiúla. Is é is aidhm don Treoir sin ná a chinntiú go gcomhallann an eagraíocht a cuid oibleagáidí faoi théarmaí Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 agus go gcloíonn sí le prionsabail na Seirbhíse Ardchaighdeáin do Chustaiméirí (comhionannas maidir leis na Teangacha Oifigiúla) de réir mar atá leagtha amach ag an Rialtas faoin Tionscnamh Bainistíochta Straitéisí.

2.6.2. An Chomhairle Gaeilge

Rinneadh an Chomhairle Gaeilge a bhunú faoi Mhír 202 de Threoir Riaracháin A8, Caibidil 5. Tá sí freagrach as gach ní a bhaineann leis an nGaeilge agus le cultúr na hÉireann agus tá sé de chúram uirthi comhairle a thabhairt don Cheann Foirne dá réir sin. Cuimsíonn an Chomhairle Gaeilge ionadaithe ó Cheanncheathrú Óglaigh na hÉireann, ó gach Briogáid, ó Ionad Oiliúna Óglaigh na hÉireann, ón Aer-Chór agus ón tSeirbhís Chabhlaigh. Is é nó í an tOifigeach a shealbhaíonn an ceapachán mar Oifigeach Sinsearach Gaeilge in Óglaigh na hÉireann a ghníomhaíonn mar Chathaoirleach ar an gComhairle.

Caibidil 3 – Athbhreithniú ar Sheirbhísí Gaeilge agus Feabhsúcháin atá Beartaithe don tréimhse 2014-2017

Leanfaidh Óglaigh na hÉireann de bheith ag cloí leis na gealltanais go léir a tugadh i scéimeanna roimhe seo.

Is é atá i mbeartas Óglaigh na hÉireann ná seirbhísí ardleibhéil a sholáthar dá gcuid custaiméirí i nGaeilge nó go dátheangach. De ghnáth, ní sholáthraíonn Óglaigh na hÉireann seirbhísí go díreach don phobal. Dá bhrí sin, sa tríú scéim seo, leagfar an bhéim ar fheabhas a chur ar sheirbhísí a sholáthraítear dá gcustaiméirí inmheánacha. Sa tslí sin, cinnteofar go mbeidh an eagraíocht i riocht níos fearr chun seirbhísí dátheangacha a sholáthar do dhaoine den phobal, sa teanga a roghnaíonn an custaiméir, más gá a leithéid a dhéanamh. Sa chaibidil seo, leagtar amach na pleananna agus na gníomhaíochtaí a sholáthróidh an eagraíocht sna trí bliana atá romhainn chun cur leis an dul chun cinn atá déanta le linn ré na scéimeanna a bhí ann roimhe seo.

3.1. Pointí Teagmhála leis an bPobal

I gcomhréir leis an gcleachtas faoi Sheirbhís Ardchaighdeáin do Chustaiméirí (QCS), leanfar de dheimhin a dhéanamh den mhéid seo a leanas i dtaca le gach oibreoir lasc-chláir i ngach suíomh míleata ar leith:

- Go dtabharfar ainm an tsuímh i nGaeilge agus i mBéarla.
- Go mbeidh eolas acu ar na bunbheannachtaí i nGaeilge.
- Go mbeidh siad in ann an custaiméir a chur i dteagmháil láithreach leis an oifig atá freagrach as an tseirbhís atá le soláthar trí mheán na Gaeilge.

Leanfar den chleachtas, dá réir, cairt eagrúcháin a bheith i ngach aonad de chuid Óglaigh na hÉireann, ar cairt í ina bhfuil ainm agus uimhir theagmhála na ndaoine den fhoireann atá inniúil chun seirbhísí a sholáthar trí mheán na Gaeilge. **[Le héifeacht ó thosach na scéime nua].**

3.1.1 Achoimre ar na hAonaid a mbíonn Teagmháil Dhíreach acu leis an bPobal

Leanfaidh na haonaid seo a leanas de dhuine amháin ar a laghad a bheith acu atá in ann déileáil go héifeachtach le custaiméirí seachtracha trí mheán na Gaeilge:

- An Brainse Pleanála Straitéisí.
- An Brainse Caidreamh Poiblí.

- An Oifig um Earcaíocht agus Comórtais.
- An Rannóg um Shaoráil Faisnéise.
- Stiúrthóireachtaí Cóir.
- Oifigí Daonchumhachta Briogáide.
- Preas-Oifigí Briogáide.
- An tSeirbhís Chabhlaigh.
- An tAer-Chór.

Sa chás nach bhfuil fáil ar dhuine atá inniúil sa Ghaeilge in oifig nó Seirbhís (thuasluaite), tá córas i bhfeidhm inar féidir leis an oifig teagmháil a dhéanamh le Comhairle na Gaeilge, Óglaigh na hÉireann chun seirbhís a chur ar fáil, más gá.

3.2 Na Modhanna ina Scaiptear Faisnéis ar an bPobal

Is mar a leanas go formhór a dhéanann Óglaigh na hÉireann cumarsáid leis an bpobal:

- Doiciméid a fhoilsiú mar thoradh díreach ar oibleagáidí a éiríonn as reachtaíocht atá achtaithe (Tuarascálacha Bliantúla, Plean Gníomhaíochta maidir le Seirbhísí do Chustaiméirí agus araile).
- Feachtais earcaíochta (Teilifís, raidió agus nuachtáin).
- Preasráitis.
- Comhfhreagras i scríbhinn.
- Bróisiúir agus bileoga faisnéise.
- An láithreán gréasáin.
- Laethanta oscailte.
- Freastal ar imeachtaí áitiúla.

3.3. Seirbhísí a Sholáthar

Leanfaidh Óglaigh na hÉireann de na seirbhísí seo a leanas a sholáthar i nGaeilge nó go dátheangach:

3.3.1 Foirmeacha Iarratais

Leanfar d'fhoirmeacha a bhaineann le hiarratais phearsanta nó le hiarratais ar leithligh, cibé acu custaiméirí inmheánacha nó custaiméirí seachtracha atá i gceist, a sholáthar i bhfoirm dhátheangach faoi aon chlúdach amháin le haghaidh roinnt scéimeanna. Le linn ré an tríú scéim, déanfar na foirmeacha seo a leanas a chur ar fáil i bhfoirm dhátheangach:

- a. Foirmeacha AF 642 (Iarratas ar Leanúint sa tSeirbhís tar éis 21 bhliain) agus AF

235 (Moladh maidir le hardú céime chuig céim Ceannaire nó Mairnéalaigh Ceannais). **[Lena chur i bhfeidhm roimh dheireadh bhliain a haon].**

- b. Foirmeacha AF 34 (Foirm Iarratais maidir le Bonn Seirbhíse) agus AF 525A (Fógra atá le cur chuig Neasghaol má théann comhalta isteach in ospidéal). **[Lena chur i bhfeidhm roimh dheireadh bhliain a dó].**

3.3.2. Fógraí

Leanfaidh Óglaigh na hÉireann de bheith ag cinntiú go ndéanfar fógráin a fhoilsítear sna meáin agus gach póstaer agus bileog a úsáidtear de ghnáth a fhoilsiú i nGaeilge agus i mBéarla. **[Le héifeacht ó thosach na scéime nua].**

3.3.3 Preasráitis

Leanfar den chleachtas a bunaíodh sa chéad scéim agus ar dá réir a eisítear gach preasráiteas sa dá theanga oifigiúla. Déanfar preasráitis i nGaeilge amháin a eisiúint chuig na meáin Ghaeilge.

3.3.4. Earcaíocht

Leanfar den fhaisnéis uile a bhaineann le Daltais, Printíseachtaí, earcaíocht Seirbhíse Ginearálta agus Iontráil Dhíreach a fhoilsiú ar líne i bhformáid dhátheangach.

Iarrfar ar iarratasóirí iarratas a dhéanamh i nGaeilge nó i mBéarla agus tabharfar deis dóibh agallamh a dhéanamh i nGaeilge amháin más mian leo.

[Le héifeacht ó thosach na scéime nua].

3.3.5. Seirbhísí ríomhaire, an láithreán gréasáin agus seirbhísí idirghníomhacha

Is láithreán gréasáin dátheangach é láithreán gréasáin Óglaigh na hÉireann (www.mileata.ie) (www.military.ie). Leanfar de na gealltanais a tugadh i ndáil leis an dara scéim a chomhlíonadh le linn ré na scéime seo. Déanfar an láithreán gréasáin a fhorbairt mar a leanas:

- a. Ar an leathanach baile, tairgfear rogha chun úsáid a bhaint as an leagan Gaeilge nó as an leagan Béarla den láithreán.
- b. I gcás ina n-iarrfar ar úsáideoirí faisnéis a thabhairt ar líne (lena n-áirítear foirmeacha iarratais a bhaineann le comórtais) éascófar dóibh an fhaisnéis sin a thabhairt i nGaeilge nó i mBéarla.
- c. Déanfar seoladh ríomhphoist cineálach (eolas@mileata.ie) a chur ar fáil i

gcomhair an chomhfhreagrais i nGaeilge.

- d. Tabharfar spreagadh don fhoireann úsáid a bhaint as teachtaireacht dátheangach ‘ar shiúl ón oifig’.

[Le héifeacht ó thosach na scéime nua].

3.3.6. Stáiseanóireacht agus comharthaí

Leanfar de ghrúpsheoltaí stáiseanóireachta agus de chomharthaí i ngach aonad agus i ngach suíomh a aistriú le linn ré an tríú scéim.

3.4. Cumas Gaeilge Óglaigh na hÉireann a fheabhsú.

Sa tríú scéim seo, leagfar béim ar fheabhas a chur ar chumas Gaeilge agus ar éileamh a spreagadh maidir le seirbhísí Gaeilge laistigh den eagraíocht. Rachfar i mbun na dtionscnamh seo a leanas le linn ré na scéime:

3.4.1. Oiliúint agus forbairt

Leanfaidh an Chomhairle Gaeilge d’fhorbairt a dhéanamh ar straitéis bhliantúil chun oiliúint agus oideachas Gaeilge a sholáthar do dhaoine den fhoireann a bhfuil spéis acu sa Ghaeilge agus dóibh siúd atá freagrach as seirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge, de réir mar is gá. Chun tacú leis an bpolasaí, le linn saol-ré na scéime, leanfaidh Comhairle na Gaeilge le folúntais a thairiscint do phearsanra na Roinne Cosanta ar an gCampa Gaeilge i Dún Uí Mhaolíosá, Gaillimh.

3.4.2. An Chéad Chathlán Coisithe

Leanfaidh Óglaigh na hÉireann de thacaíocht a thabhairt don Chéad Chathlán Coisithe, agus den Chéad Chathlán Coisithe a chaomhnú, mar aonad labhartha Gaeilge.

3.4.3. Suirbhé Gaeilge.

Chun cabhrú le forbairt straitéiseach na Gaeilge, seolfaidh Óglaigh na hÉireann suirbhé i measc na foirne ar fad chun eolas a fháil faoin méid seo a leanas:

- a. An líon cainteoirí dátheangacha.
- b. An líon cainteoirí dátheangacha atá inniúil ar scríobh na Gaeilge.
- c. An líon cainteoirí líofa Gaeilge
- d. An líon daoine den fhoireann ag a bhfuil cáilíochtaí acadúla tríú leibhéal sa Ghaeilge
- e. Éifeachtacht bheartas Gaeilge Óglaigh na hÉireann go dtí seo.

[Lena chur i bhfeidhm roimh dheireadh bhliain a dó].

3.4.4. Gréasán Gaeilge

Déanfaidh Óglaigh na hÉireann gréasán Gaeilge a fhorbairt chun úsáid na Gaeilge a chur cun cinn i measc a gcomhaltaí.

[Lena chur i bhfeidhm roimh dheireadh bhliain a haon].

3.4.5. Leathanach inlín Gaeilge

Déanfaidh Óglaigh na hÉireann leathanach inlín Gaeilge a fhorbairt ar leathanach é a sholáthróidh seirbhísí Gaeilge do gach duine den fhoireann, lena n-áirítear an méid seo a leanas:

- Foclóir míleata Gaeilge-Béarla.
- Aistriúcháin ar ainmneacha gach Aonaid agus suímh.
- Mionsonraí teagmhála don Chomhairle Gaeilge.
- Ceachtanna Gaeilge.
- Fógraí faoi imeachtaí Gaeilge.
- Fóram chun saincheisteanna Gaeilge a phlé.
- Samplaí de theachtaireachtaí dátheangacha ‘ar shiúl ón oifig’.

[Lena chur i bhfeidhm roimh dheireadh bhliain a haon].

3.4.6. Seimineár Gaeilge

Déanfaidh Óglaigh na hÉireann seimineár bliantúil Gaeilge a eagrú chun léiriú a thabhairt d’fhoireann Óglaigh na hÉireann ar sheirbhísí Gaeilge agus ar fhorbairtí a bhaineann leis an nGaeilge.

[Le héifeacht ó thosach na scéime nua].

3.4.7. Tionscnaimh

Déanfaidh Óglaigh na hÉireann timpeallacht a chruthú ina spreagfar úsáid na Gaeilge:

- Trí imeachtaí sóisialta a eagrú.
- Trí chomharthaí a sholáthar in oifigí á iarraidh ar an bhfoireann a ngnó a sheoladh trí mheán na Gaeilge.
- Trí shuaitheantais a eisiúint a léiríonn cumas Gaeilge (An ‘g’).
- Trí spreagadh a thabhairt do gach Oifigeach agus do gach Oifigeach Neamhchoimisiúnta (ONC) óráidí agus aithisc a thosú agus a chríochnú sa Ghaeilge.

[Le héifeacht ó thosach na scéime nua].

Caibidil 4 – Maoirsiú agus Athbhreithniú

4.1. Déanfaidh an Chomhairle Gaeilge athbhreithniú leanúnach ar oibriú na scéime agus déanfaidh sí measúnacht ar a héifeachtacht ar bhonn bliantúil. Déanfar tuarascáil faoi thorthaí na measúnachtaí sin a chur faoi bhráid an Cheann Foirne.

4.2. Beidh ar gach Eagar, Seirbhís agus Brainse na gealltanais atá sa Scéim Ghaeilge seo, agus i Scéimeanna Gaeilge roimhe seo, a léiriú ina gcuid pleananna bliantúla oiliúna/gnó. Ar gach leibhéal, is iad na ceannasaithe go príomha a chuirfidh an fheidhm faireacháin i gcrích.

4.3. Déanfaidh an Chomhairle Gaeilge maoirsiú ar chur i bhfeidhm na n-oibleagáidí atá liostaithe sa Scéim mar a leanas:

- Measúnacht Bhliantúil ar dhul chun cinn maidir leis an scéim.
- Faireachán ar thorthaí na mball a fhreastalaíonn ar chúrsaí oideachais.
- Scrúdú faoi aon ghearán nó faoi aon mholtaí ó dhaoine den phobal maidir le soláthar seirbhísí i nGaeilge ag Óglaigh na hÉireann.
- Measúnacht ar infheictheacht na Gaeilge laistigh den eagraíocht.
- Athbhreithniú ar an éileamh ar sheirbhísí i nGaeilge ó dhaoine den phobal agus ó chomhaltaí d'Óglaigh na hÉireann.

Caibidil 5 - An scéim atá ceadaithe a phoibliú agus a chur chun cinn.

5.1. Déanfar an scéim seo a chur ar fáil mar a leanas do chomhaltaí Óglaigh na hÉireann agus don phobal i gcoitinne:

- Scaipfear an scéim i measc gníomhaireachtaí cuí agus comhlachtaí poiblí cuí.
- Cuirfear ar taispeáint í go feiceálach ar láithreán gréasáin Óglaigh na hÉireann.
- Déanfar tagairt di i gcomh-Ráiteas Straitéise na Roinne Cosanta agus Óglaigh na hÉireann.

5.2. Déanfaidh Óglaigh na hÉireann gach iarracht chun infhaighteacht seirbhísí trí Ghaeilge a phoibliú mar a leanas:

- Fógraí a shuíomh in oifigí poiblí agus ar an láithreán gréasáin á chur in iúl do chustaiméirí go bhfuil seirbhísí ar fáil i nGaeilge.
- Fógraí a chur i bhfoilseacháin agus i bhfógráin á rá le custaiméirí go bhfuil seirbhísí ar fáil i nGaeilge agus á rá go bhfáiltítear roimh dhaoine ar mian leo leas a bhaint as na seirbhísí sin.

5.3. Rinneadh cóip den scéim seo a chur chuig oifig an Choimisinéara Teanga agus chuig gach duine a thíolaic aighneacht d'Óglaigh na hÉireann le linn an scéim a dhréachtú.

5.4. Is é an leagan Gaeilge an bunleagan den scéim seo.